

Friskolan i skutskär ekonomisk förening

Org.nr. 769603-9135

Beslut för förskoleklass och grundskola efter tillsyn i Älvboda friskola i Älvkarleby kommun

---

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Friskolan i skutskär ekonomisk förening att senast den **15 september 2017** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionen konstaterar att Friskolan i skutskär ekonomisk förening inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6-10 §§ skollagen)

Åtgärder

- Se till att personal som får kännedom om kränkande behandling av elever anmäler detta till rektorn.
- Se till att rektorn anmäler till huvudmannen om de fall rektorn får kännedom om där en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten.

Utveckling av utbildningen vid skolenheterna

Skolinspektionen konstaterar att Friskolan i skutskär ekonomisk förening inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Huvudmannen följer upp resultat inom utbildningen, och dokumenterar denna uppföljning. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar huvudmannen om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)
- Huvudmannen planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 3 och 6-7 §§ skollagen)

Åtgärder

- Se till att följa upp verksamhetens resultat.
- Se till att analysera vad som påverkar och orsakar resultaten för verksamheten.
- Se till att besluta vilka åtgärder som ska genomföras för att de nationella målen ska uppfyllas. Åtgärderna ska dokumenteras.

Bedömning

Skolinspektionen har i sin tillsyn konstaterat brister gällande det målinriktade arbetet mot kränkande behandling. Samtliga signaler om kränkande behandling av elever anmäls inte från personal till rektorn och inte heller anmäls alla signaler om kränkande behandling från rektorn till huvudmannen. Vidare finns det brister i huvudmannens kvalitetsarbete. Huvudmannen följer inte upp verksamhetens resultat och har därför inte underlag till att kunna besluta om utvecklingsinsatser utifrån en analys av verksamhetens resultat.

Föreläggande

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i det målinriktade arbetet mot kränkande behandling på skolan. Tillsynen visar att samtliga signaler om kränkande behandling av elever inte anmäls till rektorn. Inte heller rektorn anmäler alla ärenden om kränkande ärenden som han får kännedom om till huvudmannen. Detta påverkar huvudmannens möjlighet att utreda ärendet, fördela resurser och vidta effektiva åtgärder för att komma till rätta med kränkningarna och för att förhindra kränkande behandling i framtiden. För att säkerställa att huvudmannen och skolledningen kan bedriva ett målinriktat arbete mot kränkande behandling i enlighet med författningarnas krav är det av vikt att alla fall av kränkningar av elever vid skolan rapporteras till rektorn och sedan vidare till huvudmannen. Detta även med anledning av att resultaten från Skolinspektionens elevenkäter delvis visat på bristande trygghet bland skolans elever. Konsekvensen för eleverna kan bli att elevernas lärmiljö präglas av otrygghet.

Enligt skollagen är lärare och annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig i sin tur att anmäla detta till huvudmannen.

Tillsynen visar att personalen inte anmäler alla ärenden till rektorn om kränkande behandling. Visserligen uppges det i Älvboda Friskolas plan mot kränkande behandling att all personal som får kännedom om kränkande behandling skyndsamt ska anmäla ärendet till rektorn. Men lärarna uppger vid intervju att rektorn bara får kännedom om det som inte mentorn löst på egen hand. I intervjuer med elever och personal framkommer att det förekommer kränkningar på Älvboda Friskola. Flera av eleverna säger att lärare säger till när de upptäcker "mobbing", men "mobbingen" slutar inte helt då. Lärarna uppger att språkbruket kunde vara bättre och "mobbing" förekommer. Dessutom framgår i Skolinspektionens enkätundersökning våren 2016 att eleverna i årskurs 5 upplever en lägre grad av trygghet än riket i övrigt.

Tillsynen visar också att rektorn inte anmäler alla ärenden om kränkande behandling till huvudmannen. Enligt rektorn skrivs en incidentrapport direkt av personalen och ärendet tas upp i trygghetsgruppen. Därefter får elevhälsoteamet och rektorn en

rapport från trygghetsgruppen om ärendets art. Rektorn uppger att det inkommit 10-15 stycken anmälningar under läsåret. Visserligen uppger rektorn att vissa ärenden anmäls, exempelvis där polisanmälan ska göras, men huvudmannen blir inte informerad kring alla händelser, till exempel de ärenden som är lösta. I huvudmannens kommentarer på Skolinspektionens tillsynsprotokoll framgår det visserligen bland annat att huvudmannen har fått muntlig information om cirka fyra, fem stycken anmälningar och att vid allvarigare händelser får huvudmannen vetskap direkt. Men ärenden som till exempel löses på plats informeras inte till rektorn eller huvudmannen.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten vid Älvboda Friskola inte uppfyller skolförfattningarnas krav föreläggs Friskolan i Skutskär Ekonomisk Förening att vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Utveckling av utbildningen vid skolenheterna

Skolinspektionen bedömer att Friskolan i skutskär ekonomisk förening har brister i kvalitetsarbetet. Tillsynen visar att huvudmannen inte följer upp verksamhetens resultat och kan därför inte besluta om utvecklingsinsatser utifrån en analys av verksamhetens resultat. Detta påverkar huvudmannens möjlighet att planera och genomföra åtgärder för att förbättra kunskapsresultaten samt trygghet och studiero på Älvboda Friskola. Konsekvenserna kan bli att skolans elever inte ges en god utbildning.

Enligt skollagen är det rektorns respektive huvudmannens ansvar att se till att det bedrivs ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete på skolenhets- respektive huvudmannanivå som består av planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och att detta arbete dokumenteras. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter uppfylls.

Huvudmannen har brister i kvalitetsarbetet. Tillsynen visar att rektorn tar in och följer upp uppgifter men de når inte vidare till styrelsen. Huvudmannen uppger till exempel att rektorn får rapport från lärarna om resultaten på nationella proven, men rapporten går inte vidare till styrelsen. Huvudmannen beskriver också att styrelsen inte nåtts av förra årets resultat och analysen av förra årets resultat som skapades av rektorn. Huvudmannen har alltså inte en samlad bild av verksamhetens resultat vilket behövs för att analysera och prioritera åtgärder. Huvudmannen skriver visserligen i sitt svar på Skolinspektionens protokoll att diskussioner förts på huvudmannanivå kring hur resultaten ser ut i vissa klasser till exempel i matematik med tillhörande resursförstärkning samt att huvudmannen vid terminsstart och terminsslut har en styrelsedag där de analyserar hur året har varit och vad de ska göra framöver. Men det framgår inte vilken analys de gjort och vilka åtgärder de planerat och genomfört.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom huvudmannen för Älvboda Friskola inte uppfyller skolförfattningarnas krav föreläggs Friskolan i Skutskär Ekonomisk Förening att vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Undervisning och lärande

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Friskolan i skutskär ekonomisk förening uppfyller författningarnas krav inom undervisning och lärande.

Styrning och utveckling av verksamheten

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Friskolan i skutskär ekonomisk förening uppfyller författningarnas krav inom styrning och utveckling av verksamheten.

Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Friskolan i skutskär ekonomisk förening uppfyller författningarnas krav inom förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna.

På Skolinspektionens vägnar

Malin Norell
Beslutsfattare

Jens Andersson
Föredragande

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Älvboda friskola

Fakta om Älvboda friskola

Älvboda friskola är en fristående grundskola i Älvkarleby kommun. Huvudmannen är Friskolan i Skutskär ekonomisk förening med organisationsnummer 769603-9135. Vid tillsynsbesöket omfattade skolan 254 elever i förskoleklass och årskurserna 1 till 9. Skolan leds av en rektor.

Måluppfyllelse

Årskurs 3

Av skolenhetens egen kvalitetsrapport för läsåret 2015/16 framgår att andelen elever som nådde målen under läsåret 2015/16 var 100 procent i ämnena matematik samt naturorienterande- och samhällsorienterande ämnen. I ämnet svenska nådde 98 procent av eleverna målen.

Årskurs 6

Enligt Skolverkets nationella statistik (SIRIS) uppnådde 70 procent av eleverna alla kunskapskraven i alla ämnen (jämfört med rikets cirka 79 procent).

Av skolenhetens kvalitetsrapport för läsåret 2015/16 framgår att andelen elever som nådde målen under läsåret 2015/16 varierade mellan 87 procent och 100 procent i de olika ämnena. Lägst resultat (87 procent) uppmättes i ämnet matematik.

Årskurs 9

Enligt SIRIS var andelen elever som uppnådde kunskapskraven i alla ämnen 69,7 procent (jämfört med rikets cirka 74 procent).

Högsta betygspoäng uppnåddes i ämnet engelska (15,5 jämfört med rikets 14,6) och hem- och konsumentkunskap (15,5 jämfört med rikets 14,6).

Lägsta betygspoäng uppnåddes i ämnet kemi (9,8 jämfört med rikets 13,1), matematik (10,7 jämfört med rikets 12,7) och biologi (10,7 jämfört med rikets 13,4).

Det genomsnittliga meritvärdet (17 ämnen) för eleverna på skolan läsåret 2015/16 var 201,7 poäng, vilket kan jämföras med rikets genomsnitt för samma läsår som var 224,1 poäng.

Trygghet och studiero

Skolinspektionen genomförde våren 2016 en enkätundersökning riktad till elever. Resultaten angavs som ett medelvärde (0–10) där ett högt medelvärde indikerade en positiv uppfattning. För eleverna i årskurs 5 var indexvärdet för upplevelsen av trygghet på skolan 7,2 (jämfört med rikets 8,3). Eleverna i årskurs 9 svarade att trygghetsvärdet låg på 7,8 (jämfört med rikets 7,9).